

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Obr. 1: Brno. Lokalizace terénních archeologických výzkumů v centru Brna v letech 1997 a 1998.

BRNO (okr. Brno-město)

Biskupská ul., parc. č. 372, Dominikánská ul., parc. č. 491, Dominikánské nám., parc. č. 509, Šilingrovo nám., parc. č. 372. Sídliště. Středověk (12./13. –15.stol.). Záchraný výzkum.

Výzkum (akce A14/97) byl vyvolán ohrožením archeologických situací výstavbou a rekonstrukcí inženýrských sítí v ulicích Biskupská, Dominikánská a Radnická. Přestože výzkum spočíval pouze v dokumentaci a vzorkování profilů s narušenými archeologickými souvrstvími, podařilo se zachytit některé závažné situace:

1) Na ulici Biskupské před č. 1, byl dokumentován fragment zdi (k. 905), představující nároží gotického domu, což potvrdilo někdejší středověkou zástavbu v prostoru dnešní rozšířené komunikace ve střední části Biskupské ulice, o které jsme jen velmi nedostatečně informováni z písemných pramenů.

2) V prostoru vozovky Dominikánské ulice byl ve výkopu pro vodovod odkryt rozsáhlý, do sprašového podloží zahloubený objekt obytného nebo výrobního rázu s křivou konstrukcí a fragmenty pece (profil P3, VS 1). Jeho šířku se nepodařilo přesně stanovit, je však jisté, že byl celý situován v komunikaci před zděnými jádry nynější zástavby. Nálezy svědčí o jeho

zániku nejpozději ve 14. stol tedy do období, ve kterém již byla komunikační struktura v podstatě stabilizována, proto je takto vysunutý objekt určitým překvapením.

3) Sledování výkopů v jižní části Radnické ulice přineslo zajímavé doklady středověkého osídlení, reprezentovaného zejména nálezem skupiny rozměrných jam (k. 507 - 509), které ležely v nevelké vzdálenosti od sebe a porušovaly starší komunikační souvrství (k. 140, 141, 142). Zánikové vrstvy těchto objektů obsahovaly sporadické nálezy keramiky ze 2. pol. 13. až 14. stol., což svědčí o tom, že byly vyhloubeny v době, kdy již komunikace existovala.

Marek Peška, ARCHAIA, pracoviště Brno

Prameny:

Procházka, R. 1997: BRNO – Šilingrovo nám., Dominikánská, Radnická, rekonstrukce vozovky. Nálezová zpráva č.j. 2/97 uložená v archivu brněnského pracoviště společnosti ARCHAIA.

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Biskupská Gasse, Dominikánská Gasse, Dominikánské Platz, Šilingrovo Platz. Siedlung. Mittelalter (12./13.-15. Jh.). Rettungsgrabung.

BRNO (Brno-město)

Cejl č. 44, parc. č. 812, 816, k.ú. Zábrdovice. Sídliště. Doba bronzová neurčitá, středověk, novověk. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum (akce A 18/98) ve dvorním traktu objektů Cejl 44 proběhl dubnu a květnu 1998 v souvislosti s hloubením výkopů pro základové pasy přízemních hromadných garáží. Vzhledem k relativně malé hloubce výkopů (1,3 m) a intenzivní recentní stavební činnosti zůstala většina případných archeologických situací zachována pod úrovní základové spáry. Terénní část výzkumu byla realizována formou dohledu nad průběhem výkopových prací a dokumentací vybraných nálezových situací.

Nejstarším dokladem osídlení a zároveň i zajímavým fenoménem jsou drobné úlomky keramiky doby bronzové, které byly přítomny společně se středověkým materiálem v náplavových vrstvách (k. 121, 120, 112, 108, 104). V této souvislosti lze uvažovat o přítomnosti sídliště příslušné kultury v blízkosti sledované plochy, případně o nálezových horizontech pod úrovní základové spáry a tedy nezachycených archeologickým výzkumem. Doklady středověkého osídlení byly zjištěny v severním rohu plochy a reprezentují ho kontexty 501 a 502. Jedná se o žlabové útvary nestejného konstrukčního provedení, související patrně s hospodářskými budovami nebo nějakou formou oplocení Mladší horizont osídlení, rámcově starší novověk (16. - 18. století), doložený zdi č. 910 a zřejmě také kontextem č. 906 je funkčně shodný s předcházející fází, ovšem s odlišným vyzněním konstrukčním a materiálovým na zeď č. 906 je patrně vázaná komunikační úroveň představovaná hlinito-šterkovou vrstvou.. Převážná část plochy je po stratigrafické stránce vyplněna novověkými navážkovými vyrovnávkami a planýrkovými horizonty stavebních sutí kontexty č. 105, 109, 110, 113, 118. Kontext 109, stavební odpad téměř bez příměsí půdní složky, zaujímal prostor jihozápadně a jižně velké nosné zdi (kontexty č. 903, 906, 912). Tyto aktivity souvisí z větší částí s výstavbou, úpravami a posléze s destrukcí průmyslového objektu vybudovaného v 19. století.

Jindřich Beroušek, ARCHAIA, pracoviště Brno